

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

24-26
КВІТНЯ
2024

ТОМ
3

- ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
- ХЕРСОНЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНЬСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
- КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
- ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА"
- АСОЦІАЦІЯ АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ
- UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
- BIALYSTOK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, BIALYSTOK, POLAND
- JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
- HAMBURG UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, HAMBURG, GERMANY
- ХЕРСОНЬСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
- ГО "ПРОГРЕСИЛЬНИ"

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХЕРСОНЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНЬСКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
АСОЦІАЦІЯ АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ
UNIWEYSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
BIALYSTOK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, BIALYSTOK, POLAND
JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
HAMBURG UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, HAMBURG, GERMANY
ХЕРСОНЬСКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ГО «ПРОГРЕСИЛЬНІ»

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної науково-практичної конференції
24–26 квітня 2024 року

У трьох томах

ТОМ 3

Одеса • 2024 • Олді+

Редакційна колегія:

- ЧЕПЕЛЮК Олена Валеріївна – ректор Херсонського національного технічного університету, доктор технічних наук, професор;
- БЕНЬ Андрій Павлович – проректор з науково-педагогічної роботи Херсонської державної морської академії, кандидат технічних наук, професор;
- БЕРЕГОВА Галина Дмитрівна – професор кафедри загальноосвітніх гуманітарних та природничих дисциплін Херсонського національного технічного університету, доктор філософських наук, професор;
- БІЛИК Анна Анатоліївна – доцент кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, кандидат мистецтвознавства, доцент;
- ГРИГОРОВА Анжела Анатоліївна – завідувач кафедри комп'ютерних систем та мереж Херсонського національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент;
- ДМИТРИЄВ Дмитро Олексійович – в.о. завідувача кафедри автоматизації, робототехніки і мехатроніки Херсонського національного технічного університету, доктор технічних наук, доцент;
- ЄВТУШЕНКО Валентина Вікторівна – завідувач кафедри товарознавства, стандартизації та сертифікації Херсонського національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент;
- ЗАХАРЧЕНКО Раїса Миколаївна – доцент кафедри програмних засобів і технологій Херсонського національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент;
- ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;
- ЛУБ'ЯНИЙ Павло Вікторович – завідувач кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент;
- НАБОКА Руслан Миколайович – завідувач кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету, кандидат економічних наук, доцент;
- ПОНОМАРЕНКО Лариса Валентинівна – в.о. завідувача відділу з навчально-наукової роботи і міжнародної діяльності Херсонського національного технічного університету;
- РУДАКОВА Ганна Володимирівна – професор кафедри автоматизації, робототехніки і мехатроніки Херсонського національного технічного університету, доктор технічних наук, професор;
- САЛСБА Людмила Володимирівна – завідувач кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент;
- СІДЕЛЬНИКОВА Лариса Петрівна – завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, доктор економічних наук, професор;
- ТИМЧЕНКО Надія Миколаївна – вчений секретар Херсонського національного технічного університету, кандидат економічних наук, доцент;
- ФІЛІППОВА Вікторія Дмитрівна – в.о. завідувача кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, доктор наук з державного управління, професор;
- ШАНДОВА Наталія Вікторівна – в.о. завідувача кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки Херсонського національного технічного університету, доктор економічних наук, професор.

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України : матеріали
С38 II Міжнародної науково-практичної конференції (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року)
у 3-х т. ; Т. 3 / за ред. О. В. Чепелюк. – Одеса : Олді+, 2024. – 372 с.

Synergy of science and business in the post-war restoration of Ukrainian Regions :
proceedings of the II International scientific-practical conference (KNTU, 24–26 april
2024) in 3 vols. ; Vol. 3 / edited by O. V. Chepelyuk. – Odessa : Oldi+, 2024. – 372 p.

ISBN 978-966-289-908-5

ISBN 978-966-289-911-5 (Т. 3)

У збірнику представлено матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ», том 3, яка проходила 24–26 квітня 2024 року на базі Херсонського національного технічного університету.

УДК 001.83+332.1(477)

ISBN 978-966-289-908-5

ISBN 978-966-289-911-5 (Т. 3)

© Херсонський національний технічний університет, 2024

З М І С Т

СЕКЦІЯ № 10. Аграрний сектор економіки України – виклики та перспективи розвитку

<i>Гончарова Олена Вікторівна</i> АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО: ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЕННЯ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	12
<i>Ладичук Дмитро Олександрович, Ладичук Валентин Дмитрович</i> СПОСІБ ЗРОШЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ПОВОЄННИХ МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	16
<i>Школьний Олександр Олексійович</i> АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	20
<i>Бойко Тетяна Олексіївна</i> ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ У ПОВОЄННОМУ ПЕРІОДІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПОНЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УРБОЛАНДШАФТІВ	23
<i>Динник Ірина Петрівна</i> МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	26
<i>Головко Аліна Андріївна</i> АКВАКУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ	30
<i>Ведмеденко Олена Володимирівна, Воїнова Олександра Вікторівна</i> РОЛЬ СЛУЖБОВИХ СОБАК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ	32
<i>Алмашова Вікторія Сергіївна</i> ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІКТ ТЕХНОЛОГІЙ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	37
<i>Баруліна Ірина Юріївна</i> ЕФЕКТИВНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ МІСЬКОГО ФЕРМЕРСТВА: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД УКРАЇНИ	40
<i>Третяк Наталія Антонівна, Бирків Галина Михайлівна</i> ОЦІНКА ЗБИТКІВ ЗАВДАНИХ ЗЕМЛІ, ҐРУНТАМ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ВІД ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	44
<i>Корбич Наталія Миколаївна</i> БДЖІЛЬНИЦТВО – ВИКЛИКИ ОСТАННІХ РОКІВ	48

<i>Любенко Оксана іванівна</i> РОЗШИРЕННЯ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ЯЄЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИЛОВОСТІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	94
<i>Шепель Андрій Васильович</i> ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ ПОСІВНИХ БЕЗ ЗРОШЕННЯ – ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЗНИЩЕННЯ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	98
СЕКЦІЯ № 11. Інноваційні технології в легкій, харчовій, хімічній та парфумерно-косметичній промисловості для здійснення модернізації промислового комплексу	
<i>Баїта Алла Олексіївна, Бажай-Жежерун Світлана Андріївна</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ В ТЕХНОЛОГІЇ ПАШТЕТУ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	101
<i>Михалевич Артур Петрович, Бандура Уляна Геннадіївна</i> ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ПАКУВАННЯ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОРОЗИВА СИРОВАТКОВОГО	104
<i>Демчук Іванна Михайлівна, Демчук Богдан Дмитрович, Прехрест Андрій Леонідович</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БАКТЕРИЦИДНОЇ ОБРОБКИ ТЕХНІЧНИХ ВОД З ВИКОРИСТАННЯМ КАВІТАЦІЙНИХ АПАРАТІВ	108
<i>Рагулін Сергій Володимирович</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПРОСУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	110
<i>Рацук Марія Євгенівна, Юрова Тетяна Анатоліївна, Красний Дмитро Миколайович</i> ЗАСТОСУВАННЯ РОСЛИННИХ КЛІТКОВИН У ВИРОБНИЦТВІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ	113
<i>Мережко Ніна Василівна, Михайлова Галина Миколаївна, Гілевіч Юлія Володимирівна</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ ДЛЯ СНУ	116
<i>Юрова Тетяна Анатоліївна, Рацук Марія Євгенівна, Захарчук Людмила Русланівна</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	120
<i>Коб'яков Сергій Михайлович</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ВЛАСТИВОСТІ СУЧАСНИХ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	123

необхідне впроваджувати найбільш прогресивної технології виробництва харчових яєць, застосовувати новітнє високопродуктивне обладнання та ресурсозберігаючих технологій, цей шлях розвитку необхідний для відновлення виробництва продукції і задоволення потреб населення в якісних продуктах харчування у післявоєнний час. Впровадження нових технологій з виробництва сухих яєчних продуктів дозволить в майбутньому задовольняти потреби регіональних підприємств харчової промисловості, розширити ринок збуту, необхідно приділяти достатню увагу підвищенню продуктивності птиці, що потребує реконструкції та відновлення птахівницьких приміщень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бізнес в птахівництві [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ibud.ua/> – Назва з екрану
2. Виробництво харчових яєць [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/> – Назва з екрану
3. Біологічні особливості птиці [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.e-reading.club/> – Назва з екрану
4. Наслідки повномасштабної війни для птахівництва: експерти розповіли коли очікувати на здешевлення продукції галузі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.e-reading.club/> – Назва з екрану

УДК 635.01:635.64

Шепель Андрій Васильович

кандидат сільськогосподарських наук,

доцент кафедри землеробства,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ ПОСІВНИХ БЕЗ ЗРОШЕННЯ – ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЗНИЩЕННЯ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА

Томати, як відомо, можливо вирощувати як розсадним, так і безрозсадним (посівним) способом. При розсадному отримують високі врожаї в ранні, середні та пізні терміни, що дає можливість створити конвеєр безперервного надходження продукції на переробку. Безрозсадне вирощування дешевше (на 30-35%), проте урожай при цьому отримують на 2-3 тижні пізніше [1]. Широко відомі переваги

виращування томатів безрозсадних (посівних) порівняно з технологією вирощування їх через розсаду при краплинному зрошенні. Серед цих переваг треба відмітити наступні: 1) Виключаються всі трудомісткі процеси вирощування розсади – заготівля землі або закупівля ґрунтосуміші, посів, пікіровка, полив та інші; 2) завдяки зменшенню кількості трудомістких операцій, собівартість продукції значно знижується; 3) Безрозсадні або посівні томати виростають загартованими, адаптованими до умов вирощування. В подальшому такі рослини будуть більш витривалими і стійкими до хвороб; 3) Вирощена в умовах знеструмлення електромереж і відповідно нестачі світла розсада не завжди буває гарної якості, що надалі може позначитися на врожаї. Безрозсадний спосіб допомагає вирішити проблему ослабленої, витягнутої розсади. Томати, висіяні безпосередньо в ґрунт, виростають міцними і кремезними; 4) Вирощені у полі без пікіровки рослини відрізняються потужною кореневою системою стрижневого типу. Коріння у таких томатів йде глибоко в ґрунт, до 1,5 метрів. Такі рослини зможуть обійтися без поливу, але потрібно підібрати сорти для таких умов; 5) Безрозсадні (посівні) томати, особливо які вирощені без зрошення, мають у 2 -2,5 рази вищий вміст сухих речовин у зібраних плодах, порівняно з поливними. 6) Безрозсадний спосіб вирощування томату дає змогу збільшити виробництво дешевої пізньої продукції, продовжити період споживання плодів та використання збиральних комплексів.

Дослідження з вивчення продуктивності томата на суходолі займалися вчені Інституту зрошуваного землеробства НААН, який на початку 2000-х років був перейменований у Інститут землеробства південного регіону [2]. Проведені дослідження показали, що кращим попередником при вирощуванні томата без поливу був зайнятий пар. Дослідниками було встановлена оптимальна густина вирощування томата на суходолі в південному регіоні України – 25 тисяч рослин на гектар. Запропонована технологія вирощування культури на неполивних землях дозволяла зменшити витрати основних ресурсів на 15-20%, порівняно з базовою технологією, при рівні урожайності 22-30 т/га.

Для порівняння представлені попередні розрахунки ефективності вирощування розсадних томатів при краплинному зрошенні та безрозсадних (посівних) томатів по зайнятому пару (табл. 1). Дані розрахунки наведені для подальшої дискусії.

Таблиця 1

Порівняльна ефективність вирощування томата
при різних умовах на півдні України

Показники	Технологія вирощування томата	
	розсадні (при зрошенні)	безрозсадні (без зрошення)
1. Урожайність, т/га	110	25
2. Вміст сухих речовин, %	4,0	7,0
3. Умовний вихід сухих речовин, кг/га	4400	1750
4. Витрати на вирощування культури, тис. грн./га	58000	23000
5. Собівартість 1 кг сухих речовин, грн.	13,2	13,1

Як бачимо, собівартість умовного виходу 1 кг сухих речовин при різних технологіях вирощування томатів є однаковою, тільки валовий збір неполивної культури з 1 гектару у 2,5 рази менший, порівняно з поливною.

Таким чином, умови, які склалися після знищення зрошення на півдні України (Каховська та Північно-Кримська зрошувальні системи), вимагають від товаровиробників томатів на півдні України кардинально змінювати свої стратегії збереження потенціалу для подальшого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гльїнова Є.М. Особливості безрозсадного способу вирощування томатів. URL: <https://www.pro-of.com.ua/osoblivosti-bezrozsadnogo-sposobu-viroshhuvannya-tomativ/> (дата звернення 08.02.2024).
2. Люта Ю.О. Історія і короткі підсумки роботи лабораторії овочівництва. *Зрошуване землеробство*. Збірник наукових праць. 2014. Вип. 62. С.91-93.